

Отже, враховуючи вищезазначене можна підсумувати, що врегулювання спору за участі судді є справді новелою в нашому законодавстві, покликаною вдосконалювати порядок вирішення досудових спорів. На нашу думку, було б доречно внести зміни до статті 190 ГПК, а саме подовження строку з 30 до 60 днів для вирішення досудового спору за участі судді, з огляду на завантаженість суддів.

Література

1. Можайкіна О. Правовий аналіз врегулювання спору за участю судді. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 2. С. 174-180.
2. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/436-150> (дата звернення: 19.10.2019).
3. Левіцький Є. Медіація vs Врегулювання господарського спору за участю судді. URL: <http://yur-gazeta.com/publications/practice/gospodarske-pravo/mediaciya-vs-vregulyuvannya-gospodarskogo-sporu-za-uchastyu-suddi.html> (дата звернення: 19.10.2019).
4. Сергєєва С. Врегулювання спору за участю судді у господарському процесі. URL: <http://kdkako.com.ua/vregulyuvannya-sporu-za-uchastyu-suddi/> (дата звернення: 19.10.2019).
5. Бутирська І.А. Врегулювання спору за участю судді: перспективи запровадження у господарський процес України. URL: [Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.](#) (дата звернення: 19.10.2019).

УДК 346.1 (043.2)

Матвійчук Я.Ю., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козирева В.П., к.ю.н., доцент

ПОНЯТТЯ ДОКАЗІВ ТА ДОКАЗУВАННЯ У ГОСПОДАРЬСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Загальні положення теорії доведення та доказування, які викладені в загальній теорії права, цивільному та кримінальному процесах, в однаковій мірі можуть бути застосовані і до господарського процесу, оскільки відображають принципові аспекти діяльності суду по встановленню обставин справи та дослідженню доказів, що є необхідною умовою для правильного, справедливого, розумного вирішення спору.

У роботах з теорії доказів існує декілька різноманітних концепцій щодо питання визначення поняття доказів.

Відповідно до Господарсько-процесуального кодексу доказами у справі є будь-які фактичні дані, на підставі яких господарський суд у визначеному законом порядку встановлює наявність чи відсутність обставин, на яких ґрунтуються вимоги і заперечення сторін, а також інші обставини, які мають значення для правильного вирішення господарського спору [1, с. 15].

Фактичні дані встановлюються такими засобами:

- письмовими і речовими доказами, висновками судових експертів;

- поясненнями представників сторін та інших осіб, які беруть участь у судовому процесі. В необхідних випадках на вимогу судді пояснення представників сторін та інших осіб, які беруть участь у судовому процесі, мають бути викладені письмово.

Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень. Докази подаються сторонами та іншими учасниками судового процесу.

Якісна добірка та професійна підготовка доказів на стадії обґрунтування своїх вимог в момент подання позову є запорукою переконання суду в дійсності обставин, що є підставою позову. Аналогічне твердження стосується і відповідача при спростуванні тверджень позивача, що є викладкою відзиву на позов та заперечення позову.

В практиці застосування доказів часто зустрічається проблема подання сторонами юридично байдужих фактів, відмежованих від предмету позову, які деколи містять томи судової справи. Такими доказами можуть бути бухгалтерські, економічні, будівельні, інженерно-технічні, вишукувальні та інші документи, які не мають прямого відношення до предмету спору. Стаття 34 ГПК вказує, що господарський суд приймає тільки ті докази, що безпосередньо стосуються справи. Обставини справи, які, відповідно до законодавства, повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватись іншими засобами доказування [2, с. 56].

Існуюча система засобів доказування в ГПК України, як і господарський процес у цілому, вимагає реформування. Не дивлячись на те, що ст.ст. 73, 74 чинного ГПК України від 28.08.2018 р. передбачають право сторін використовувати показання свідка як вид доказу, еволюція засобів доказування в господарському судочинстві вимагає більш чіткої та оновленої їх фіксації. Практика господарського судочинства продемонструвала необхідність розширення засобів доказування за рахунок показань свідка, оскільки вбачається, що дослідження саме таких свідчень в

окремих випадках може сприяти встановленню об'єктивної істини в справі та забезпечити повноту та всебічність розгляду справи. При цьому положення Глави 5 ГПК України в частині визначення процесуального статусу свідка та умов допустимості використання показань свідка вимагають уточнень.

Отже, пропонується внести зміни до ч. 3 ст. 88 ГПК України:

«Якщо свідок надає письмові пояснення, що стосуються джерела обізнаності певних обставин та якщо його підпис засвідчується нотаріально, суд має право обмежитись таким засобом доказування без виклику свідка в судове засідання».

Судовий доказ у розумінні пізнавальної та процесуальної діяльності є доказуванням, процесом встановлення істини. ГПК України не встановлює та не застосовує поняття «предмет доказування», що, безумовно, негативно позначається на судовій практиці. Окреслення предмету доказування здійснюється вже на стадії підготовки справи до розгляду. Від того, наскільки якісно та правильно суд визначить предмет дослідження у справі, залежить прав вірність, швидкість та конкретність результату розгляду спору [3, с. 45].

Із викладеного вище можна дійти висновку, що чітке визначення та розуміння поняття доказу, його предмету має важливе практичне значення в господарському судочинстві, оскільки робить його осмисленим, надає вірний вектор для процесуальної діяльності учасників господарської суперечки та вирішення господарського спору.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон від 6 лист. 1991 р., ред. від 1 трав. 2016 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
2. Господарське процесуальне право: підруч. / Чернадчук В.Д., Сухонос В.В., Нагребельний В.П., Лук'янець Д.М.; за заг. ред. В.Д. Чернадчука. 2-ге вид. Суми: ВТД «Університетська книга», 2009. 378 с.
3. Ніколенко Л.М. Предмет доказування в господарському процесі України. Держава і право. 2003. Вип. 20. С. 253-255.